

● ● ● ● ● ● ● ● *Onder begeleiding van landbouwwaken Londen bezochten tien vooraanstaande Britse en Ierse landschaps- en tuinarchitecten ons land voor een driedaagse oriëntatie. Hieronder geven enkelen van hen de trends op dit gebied in het Verenigd Koninkrijk.*

Tien landschaps- en tuinarchitecten bezoeken Nederland Succesvolle missie Gardening and Landscaping

De missie bezocht negen kwekers van bomen, heesters, bollen en vaste planten en vier tuinen en parken in Rotterdam. Het doel was om de vernieuwende en specialistische sierteeltproducten te laten zien die Nederland te bieden heeft. De missie is tot stand gekomen in samenwerking met Anthos, iVerde, NVTL, Tuinstudio Erwin Stam en Gemeente Rotterdam. Lisa Cox, een van de deelnemers, heeft uitgebreid over de missie geblogd: <http://blog.lisacoxdesigns.co.uk/>.

Andrew Fisher Tomlin is samen met een compagnon wereldwijd actief als landschaps- en tuinarchitect. Daarnaast is hij directeur aan het London College of Garden Design en jureet hij geregeld voor de Royal Horticultu-

ral Society, zoals op de jaarlijkse Chelsea Flower Show. Volgens hem is één van de trends in het Verenigd Koninkrijk de grotere interesse voor traditionele materialen, die in de publieke ruimte wél gedeseerd worden toegepast vanwege de kosten. Flexibel hout en het duurzame, Nederlandse product Accoya zullen het gebruik van hout in het landschap op termijn drastisch veranderen. Recyclen wordt ook belangrijker. "Zie bijvoorbeeld het afbreken van oude machines en hergebruik als elementen in water of het benutten van oude gashouders voor de teelt van planten", zegt Fisher Tomlin.

Waterbeheer noemt hij iets dat steeds belangrijker wordt. "Dit geldt zeker voor

drainage en we zien steeds vaker bestrating met waterdoorlatende eigenschappen. In het algemeen zorgt nieuwe technologie voor een nieuw landschap. Architecten gebruiken meer en meer bestrating, gelaserde elementen en decoratieve afschermingen op maat, in plaats van het standaardproduct."

Beplanting

Fisher Tomlin vervolgt: "De nieuwe generatie met kennis van tuinbouw wendt zich af van gras en vaste planten, die niet meer als 'natuurlijk' worden gezien. Deze ontwikkeling wordt gedreven door de voorkeur om een landschap te creëren dat gedurende het gehele jaar 'rendement' heeft, interessant is en door lange-termijninvestering in beplanting. Maar grootse velden zoals in het Queen Elizabeth Olympic Park, zijn nog steeds een goede oplossing voor beplanting in de publieke ruimte tegen lage kosten. Daar waar nog vaste planten worden gebruikt, gebeurt dat nu met minder voor de hand liggende struiken als Yucca, in combinatie met strokleurige grassen als Pennisetum en goudkleurige en dieprode rozen."

Samen tuinieren

"De blijvende interesse in afwijkende soorten eetbare planten, betekent dat planten als *Acmella oleracea* ('electric daisies', met citroensmaak en een elektrisch effect, red.) en exotische groenten worden gegeten. Het tuinieren in de publieke ruimte wordt langzaam aan gekenmerkt door gezamenlijke teelt binnen de lokale gemeenschap, zoals een buurt. 'Community gardening' neemt ook toe als gevolg van de bouw van kleinere appartementen zonder tuinen.

Het lokale bestuur zoekt naar manieren om delen van de publieke ruimte 'over te dragen' aan lokale initiatieven, van het in stand houden van parken, tot het creëren van mogelijkheden voor vrijwilligers en het oogsten van groenten en fruit. Dit onder invloed van zorgen over gezondheid en onderwijs over waar voedsel vandaan komt. Het is een geleidelijke ontwikkeling. De invloed van ontwerpers neemt hierdoor af."

Lisa Cox vult aan: "De interesse om zelf groenten en fruit te verbouwen is blijvende en nog steeds groeiende. Vaak op plekken waar moet worden gewoerd met ruimte. De aandacht in het onderwijs om kinderen te leren waar hun voedsel vandaan komt, zorgt ook voor meer moestuinen rondom huis."

Zij acht het wenselijk dat landschaps- en tuinarchitecten op meer structurelere wijze aandacht besteden aan waterbeheer. Duurzaamheid speelt al een grotere rol. Er is meer besef van fauna en het planten van soorten die helpen bij, vlinders en andere insecten in stand te houden. Een goede keuze in beplanting is de sleutel tot een goede publieke ruimte van de toekomst, en beperkte budgetten beïnvloeden die keuze. Cox vindt wel dat het grote publiek zich bewuster is van de voordelen van groene ruimtes in steden, waar veel mensen geen tuin hebben. Men kan ergens heen, maar ook deelnemen door tuinieren of groenten- en fruitteelt.

Hans van der Lee m.m.v. Bas Harbers